

Agder Energi AS
Post: Postboks 603 Lundsiden, 4606 Kristiansand
Besøk: Kjøita 18, 4630 Kristiansand

Telefon: 38 60 70 00
Telefaks: 38 60 70 01
Kundetelefon:
E-post: firmapost@ae.no

Org nr.: NO 981 952 324 MVA

www.ae.no

Olje- og Energidepartementet
postmottak@oed.dep.no

DERES REF.:

VÅR REF.:
506852/v1

DATO:
19.05.2015

HØRINGSUTTALELSE TIL FORSLAG OM SELSKAPSMESSIG OG FUNKSJONELT SKILLE MELLOM NETTVIRKSOMHET OG ANNEN VIRKSOMHET FOR ALLE ENERGIFORETAK

Det vises til Olje- og energidepartementet ("OED") sitt høringsnotat av 15. april 2015 med forslag til endringer i energiloven.

Agder Energi AS ("Agder Energi") er positiv til å innføre krav til selskapsmessig og funksjonelt skille mellom nettvirksomhet og annen virksomhet for alle energiforetak, og tror forslaget kan bidra til å oppnå målsetningen om å redusere risiko for krysssubsidiering samt styrke nøytraliteten. OEDs forslag til ny § 4-6 annet ledd annet punktum går imidlertid etter Agder Energi sin oppfatning for langt hva gjelder adgangen til å gjøre unntak fra kravet om selskapsmessig og funksjonelt skille for salg og utleie av egen kapasitet.

Agder Energis syn på forslaget om salg og utleie av egen kapasitet

Forslaget til ny § 4-6 annet ledd annet punktum lyder:

"Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser som gir nettforetak adgang til å selge eller leie ut egen kapasitet, herunder driftskontrollfunksjoner, ved overskuddskapasitet og i beredskapssituasjoner"

Driftskontrollfunksjoner og nøytralitet

Gjennom operasjon av distribusjonsnett (regional- og distribusjonsnett) får nettsentralen tilgang til konkurransesensitiv informasjon. Sentralen er avhengig av tillit hos dagens produsenter og morgendagens aktører i fleksibilitetsmarkedet. Vi mener at nøytraliteten best ivaretas gjennom separate nettsentraler og produksjonsentraler. På samme måte som man skiller databaser mellom kraftleverandør og nett, bør samme forhold gjelde i forholdet mellom nett og produsenter.

Driftskontrollfunksjoner og samarbeid med andre

Dersom det innføres en vid adgang til å samarbeide om driftssentralfunksjoner, vil konsekvensen kunne bli en løsning som på kort sikt virker samfunnsøkonomisk hensiktsmessig. Over tid vil imidlertid en slik løsning kunne hindre en mer robust struktur som vil bestå av en horisontal integrasjon av nettselskaper.

Beredskapssituasjoner

Agder Energi mener at det er viktig å legge til rette for et velfungerende entreprenørmarked. Nettselskapenes beredskapsplaner bør inneholde avtaler med eksterne entreprenører om ressurser. Det vil gi nettselskap tilgang på ekstraressurser i en beredskapssituasjon.

AE mener også at man i krisesituasjoner bør åpne for at nettselskaper kan leie inn kapasitet fra andre nettselskaper. Dette er med på å tilrettelegge for at nettselskapene kan samarbeide i slike krisesituasjoner.

Salg og utleie av overskuddskapasitet bør ikke tillates

Agder Energi mener det vil være uheldig å åpne for bruk av overskuddskapasitet av blant annet følgende grunner:

Bruk av overskuddskapasitet vil øke risikoen for kryssubsidiering

Dersom det åpnes for bruk av overskuddskapasitet vil det øke risikoen for kryssubsidiering av konkurranseutsatt virksomhet. Dette fordi nettselskaper med unødvendig høy bemanning vil kunne vurdere å selge overskuddskapasitet billig, noe som igjen vil medføre to negative konsekvenser;

- at nettkundene betaler mer enn de skal; og
- at konkurranseutsatt virksomhet som kjøper overskuddskapasitet billig får et fortrinn i forhold til andre konkurrenter, og at det dermed hindrer at konkurranseutsatte markeder fungerer.

Risikoen for kryssubsidiering bør unngås fordi kryssubsidiering påfører samfunnet kostnader. Vi viser til at det er en uttalt målsetning fra NVE sin side "å motvirke kryssubsidiering mellom konkurranseutsatt virksomhet og nettvirksomhet".

Undergraving av et velfungerende leverandørmarked

Hvis man ønsker å tilrettelegge for effektiv konkurranse i leverandørmarkedet, bør det ikke åpnes for bruk av overskuddskapasitet. Dette fordi nettselskapene vil kunne bruke overskuddskapasitet til å underby entreprenører, montører og andre i leverandørmarkedet. Ettersom kostnadene med overskuddskapasiteten kan skyves over på nettkundene gjennom nettleien, kan nettselskapene underby leverandørene uten risiko for tap. Forslaget om bruk av overskuddskapasitet vil derfor kunne undergrave og svekke et velfungerende leverandørmarked.

Et svekket leverandørmarked er problematisk fordi det vil gi dårligere tilgang på spesialisering og ressurser. Dermed vil det også kunne svekke effektiviteten til nettselskapene. Vi viser til OEDs forslag om å oppheve kompetanseforskriften, der det opplyses at det å legge til rette for et velfungerende leverandørmarked for tjenester vil *"kunne bidra til at forskjellige fagmiljøer kan utvikles i retning av mer spesialisering, og at ressursene vil være tilgjengelige for mer enn ett selskap."*¹

Vi viser også til at forutsetningen om et velfungerende leverandørmarked ligger til grunn for andre regler som har en målsetning om lavest mulig kostnad for etterspurt kvalitet, jf eksempelvis forsyningsforskriftens regler om konkurranseutsetting ved anskaffelser i regi av offentlige foretak. Et annet eksempel er NVEs forslag om å innføre et generelt krav om konkurranse på kjøp som foretas av nettselskap i konsern, som ifølge NVE skal *"sikre at de tjenestene som blir anskaffet av nettselskapet fra andre konsernselskap, og hvor kostnadene belastes nettvirksomheten, blir kjøpt til lavest mulig kostnad til den kvaliteten som etterspørres"*. Ved å åpne for bruk av overskuddskapasitet, motvirker man samtidig eksisterende regler som skal sikre mer effektiv drift.

Bruk av overskuddskapasitet kan være uheldig for oppbyggingen av fremtidens strømnett

Mangelen på et velfungerende entreprenørmarked vil gjøre det vanskeligere å møte utfordringene knyttet til oppbyggingen av fremtidens strømnett. Vi viser i denne sammenheng til Reiten-utvalgets rapport, som blant annet understreker nødvendigheten av å ha *"gode og store miljøer innen entreprenørnæringen som evner å bygge opp kompetanse og evne til å delta i utfordringene"* som nettselskapene står overfor. Konkurranse ved nettselskapers kjøp av tjenester fremheves i Reiten-rapporten som et viktig tiltak for å sikre gode vilkår for framtidig utbygging av nettet.

Bruk av overskuddskapasitet kan svekke sikkerhet og beredskap

En adgang til bruk av overskuddskapasitet er uheldig fordi det vil svekke sikkerheten i beredskapssituasjoner. Dette fordi muligheten til å dekke et behov for innleie av arbeidskraft i beredskapssituasjoner forutsetter at det finnes et velfungerende entreprenørmarked å leie inn ressurser fra. OED har selv fremhevet betydningen av et velfungerende entreprenørmarked i forbindelse med forslag om opphevelse av kompetanseforskriften, der OED poengterte at *"(e)t velfungerende entreprenørmarked er også viktig for at selskapene skal kunne skaffe tilgjengelige ekstraressurser i en beredskapssituasjon"*. Ved å åpne for bruk av overskuddskapasitet risikerer man å svekke leverandørmarkedet som man er avhengig av for å kunne skaffe tilgjengelige ressurser når det trengs.

Med hilsen

Tom Nysted
Konsernsjef i Agder Energi